UMEÅ KOMMUN

Sammanträdesprotokoll

2025-05-15

Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott

Tid:	**Torsdagen den 15 maj 2025 kl. 09:00-11.10**
Plats:	**Esplanaden, Stadshuset**
Beslutande:	Charlotta Westerlund (S), ordförande Solveig Granberg (C) Ari Leinonen (S) Mehrana Bassami (S), §§ 22-29 Alireza Mosahafi (M), ej § 24 Linda Lotare (V) Josefin Gustafsson (M) ersättare för Maria Lindvall (-)
Övriga deltagare:	Se sidan två
Utses att justera:	Solveig Granberg (C)

Sekreterare:	*digital signatur* Sofia Gustafsson	§§ 22-31
Ordförande:	*digital signatur* Charlotta Westerlund (S)	
Justerare:	*digital signatur* Solveig Granberg (C)	

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ:	Kommunfullmäktiges jämställdhetsutskott
Sammanträdesdatum:	2025-05-15
Anslaget har satts upp:	2025-05-20
Anslaget tas ner:	2025-06-11
Förvaringsplats:	Kommunkansliet
Underskrift:	*Digital signatur* Sofia Gustafsson

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare
Jan Lundberg (S)
Titti Ådén (S)
Lucas Nilsson (KD)

Tjänstemän
Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet
Sofia Gustafsson, nämndsekreterare
Seth Åberg, utvecklingsstrateg § 30

Alvin Grunander, praktikant SLK
Rebecka Boström Gatti, praktikant SLK

§ 22

Diarienr: KS-2025/00019

JUSK Tid för justering

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att protokollet justeras digitalt senast måndag den 19 maj 2025.

§ 23

Diarienr: KS-2025/00391

JUSK yttrande på SOU 2025:28, Frihet från våld, förtryck och utnyttjande

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

Att godkänna förslag till yttrande

Reservation

Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har beretts möjlighet att yttra sig på slutbetänkandet *Frihet från våld, förtryck och utnyttjande – En jämställdhetspolitisk strategi mot våld och en stärkt styrning av centrala myndigheter* inom ramen för *Utredningen om en stärkt långsiktig styrning av arbetet mot könsrelaterat och hedersrelaterat våld och förtryck*

Syftet med utredningsuppdraget har sammanfattningsvis varit att:

- bedöma om det finns behov av att förtydliga styrningen av centrala myndigheters uppgifter i relation till det sjätte delmålet, samt vid behov föreslå förbättringsåtgärder, såsom ändringar i myndigheternas instruktioner.
- analysera hur samverkan kan utvecklas på nationell, regional och lokal nivå och lämna förslag på åtgärder som syftar till att kommuner och regioner i större utsträckning ska använda de kunskapsstöd som nationella myndigheter erbjuder inom det sjätte delmålet.
- analysera om målen för den nuvarande strategin är ändamålsenliga, bedöma om det är mer effektivt med en särskild strategi om hedersrelaterat våld och förtryck samt ta fram förslag till en eller två långsiktiga strategier.

- bedöma om de indikatorer som används för att följa upp det sjätte delmålet är tillräckliga och ändamålsenliga och föreslå vilka indikatorer som bör användas för att följa upp det sjätte delmålet och ett eventuellt nytt delmål om hedersrelaterat våld och förtryck, liksom tillhörande strategi eller strategier.

I slutbetänkandet föreslås ”en reform av det jämställdhetspolitiska arbetet mot våld: från tidsbegränsade, tillfälliga uppdrag till ett hållbart, långsiktigt arbete genom stärkta grunduppdrag och ett tydligt utpekat ansvar för ett antal centrala myndigheter. Reformen innebär också en förstärkt och samlad samordning av arbetet genom att ett nationellt samordningscentrum mot våld inrättas vid Jämställdhetsmyndigheten”.

Jämställdhetsutskottets yttrande
Jämställdhetsutskottet ställer sig positivt till utredningens målsättning att öka samverkan inom det jämställdhetspolitiska arbetet mot våld med Jämställdhetsmyndigheten som samordningscentrum, för att främja hållbart och långsiktigt arbete samt minska risken för överlappningar och fragmenterat arbete.

Jämställdhetsutskottet instämmer med utredningens bedömning att en fungerande kunskapskedja är av största vikt och är beroende av en ökad samordning. Utskottet vill betona vikten av att kunskapskedjan går åt båda hållen, så att den kunskap som kommuner och regioner besitter tas till vara på vilket också skulle bidra till en ökad samverkan i linje med utredningens målsättning. Utskottet bedömer att en utökad diskussion gällande hur kunskapskedjan kan gå från lokal och regional nivå till nationell nivå skulle ytterligare synliggöra och förtydliga hur en effektiv och fungerande kunskapskedja bör se ut.

Slutbetänkandets bedömning att arbeta utifrån en sammanhållen nationell jämställdhetspolitisk strategi mot våld, förtryck och utnyttjande anser Jämställdhetsutskottet vara ett bra förslag för att möjliggöra ett enhetligt arbete och undvika de potentiella överlappningar som medföljer ett inrättande av ett sjunde delmål för hedersrelaterat våld och förtryck.

Vidare ser utskottet positivt på att mäns våld mot kvinnor fortsatt föreslås vara portalbegrepp i delmålet och i strategin. Mäns våld mot kvinnor kan

anses vara den yttersta konsekvensen i ett icke jämställt samhälle och syftet med uttrycket är att förtydliga att det oftast finns en manlig förövare bakom det våld som kvinnor utsätts för och för att tydliggöra det könade maktförhållandet kring offer och förövare. Våldet drabbar alla, men mäns våld mot kvinnor kan anses vara huvudproblemet, även när det kommer till exempelvis prostitution och människohandel och hedersrelaterat våld och förtryck.

Betänkandet betonar att de jämställdhetspolitiska delmålen syftar till att uppnå det riksdagsbundna målet som lyder att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Jämställdhetsutskottet instämmer i bedömningen att det därför är av vikt att delmålen och den nationella jämställdhetspolitiska strategin hålls på en övergripande nivå och har jämställdhetsperspektivet i fokus.

Jämställdhetsutskottet saknar den kritik som framfördes i delbetänkandet SOU 2024:21 (*Ett inkluderande jämställdhetspolitiskt delmål mot våld*) gällande införandet av ett sjunde delmål och betonar vikten av att fortsatt stå fast vid delbetänkandets bedömning även i slutbetänkandet.

Beslutsunderlag

Remissmissiv
SOU 2025:28

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Alireza Mosahafi (M) för Moderaterna – stycke 6 utgår och ersättas med:

” Hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt samhällsproblem och strider mot samhällets grundläggande värderingar. Det behöver bekämpas med full kraft och vi ser därför positivt på att införa ett särskilt delmål på området. Ett nytt jämställdhetspolitiskt delmål om att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck är viktigt för att tydliggöra att denna form av våld är ett allvarligt hinder för individers frihet och jämställdhet.

De problem som finns i samhället idag med hedersrelaterat våld och förtryck behöver synliggöras så att arbetet med att motverka detta kan stärkas och genomföras mer effektivt."

Linda Lotare (V) – bifall till tjänsteskrivelsens förslag
Charlotta Westerlund (S) för Socialdemokraterna – bifall till tjänsteskrivelsens förslag
Solveig Granberg (C) – bifall till tjänsteskrivelsens förslag

Propositionsordning som godkänns
Ordförande ställer tjänsteskrivelsens förslag mot Moderaternas ändringsförslag. Jämställdhetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Reservation
Moderaterna reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Beslutet ska skickas till
KS Diarium

§ 24

Diarienr: KS-2025/00325

Yttrande över remiss av reviderad policy för inköps- och upphandlingsverksamhet

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

Att godkänna förslag till yttrande

Deltar ej i beslut
Alireza Mosahafi (M) avstår från att delta i beslutet.

Ärendebeskrivning

Kommunrevisionen genomförde under 2022 två granskningar relaterade till kommunens inköpsverksamhet. Dels en granskning av kommunens inköps- och upphandlingsprocess, dels en granskning av kommunens avtalsförvaltning. Parallellt med att revisionen genomförde dessa två granskningar gav kommunfullmäktige kommunstyrelsen i uppdrag att med start 2023 genomföra en revidering av upphandlingspolicyn och tillhörande riktlinjer (tilläggsuppdrag 2022:11).

Syftet med policy för upphandling och inköpsverksamhet i Umeå kommun är att tydliggöra de förhållningssätt och principer som ligger till grund för utformningen av Umeå kommuns upphandlings- och inköpsverksamhet. Policyn omfattar Umeå kommunkoncern. Policyn innehåller inte alla de områden, mål, inriktningar och krav som kan få inverkan på enskilda upphandlingar och/eller inköp. Sådana mål, inriktningar och krav återfinns i annan lagstiftning, annan författning eller i andra styrdokument antagna av kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, nämnd eller bolagsstyrelse.

Jämställdhetsutskottets yttrande
Den föreslagna policyn säger att Upphandling och inköp är strategiska verktyg som (bland annat) ska bidra till att uppfylla kommunfullmäktiges

inriktningsmål (varav jämställdhetsmålet är ett av inriktningsmålen). Jämställdhetsutskottet ser positivt på att den nya policyn tydliggör att upphandling och inköp är strategiska verktyg att använda för att uppnå de av kommunfullmäktige beslutade inriktningsmålen.

Policyn tydliggör vidare att det är kommunstyrelsen som ansvarar för att ha uppsikt över och utöva samordnad styrning av inköpsverksamhet inom kommunen. Jämställdhetsutskottet önskar här att i det fortsatta arbetet med stöd och utbildning kopplat till nämnder och upphandlingsansvariga, alternativt i strukturer för uppföljning – att det är av särskild vikt att stöd ges till nämnder kring hur de kan arbeta för att uppfylla inriktningsmålen. Det behöver finnas särskild uppföljning på aggregerad nivå från de olika nämnderna för att säkerställa att upphandling och inköp på helheten används som ett strategiskt verktyg för att nå inriktningsmålen.

Den föreslagna policyn säger även att ”All anskaffning av varor, tjänster och entreprenader ska baseras på en helhetssyn där det kommungemensamma intresset har företräde framför enskilda nämnders/bolags intressen om dessa står i konflikt till varandra”. Jämställdhetsutskottet ser att denna formulering är viktig för att kunna använda Upphandling och inköp som ett strategiskt verktyg för utvecklingsarbete och anser att det är av stor vikt att den finns med i policyn. Samtidigt ser också utskottet att detta mål kan utgöra grund för frågor kring vad det kommungemensamma intresset är, samt vem som har tolkningsföreträde när intressen kan anses stå i konflikt till varandra. Jämställdhetsutskottet anser att det därför är av vikt i arbetet med den nya strukturen för Upphandling och inköp att detta ges ett särskilt fokus.

Beslutsunderlag

Remissversion – Policy för inköps – och upphandlingsverksamhet

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson
Annika Dalén

Beslutet ska skickas till
KS Diarium

§ 25

Diarienr: KS-2025/00375

JUSK yttrande på SOU 2025:33: Skärpta och tydligare krav på vandel för uppehållstillstånd

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

Att godkänna förslag till yttrande

Reservation

Moderaterna reserverar sig till förmån för eget yrkande.

Ärendebeskrivning

Umeå kommun har givits möjlighet att inkomma med yttrande på betänkandet *Skärpta och tydligare krav på vandel för uppehållstillstånd*.

Utredningens uppdrag har omfattat följande:

- att analysera och föreslå hur möjligheterna att neka och återkalla uppehållstillstånd på grund av brister i levnadssättet (vandeln) kan utökas
- att analysera och föreslå hur möjligheterna att på grund av brister i levnadssättet avvisa vissa utlänningar som saknar uppehållstillstånd kan utökas
- att analysera och föreslå hur möjligheterna till återkallelse av uppehållstillstånd på ett ändamålsenligt sätt kan utvidgas även av andra skäl än brister i levnadssättet, i syftet att möjliggöra återkallelse i fler fall, och
- att analysera och föreslå hur berörda myndigheter kan få ökad tillgång till information för att möjliggöra fler beslut om att dels neka och återkalla uppehållstillstånd, dels avvisa en utlänning som saknar uppehållstillstånd.

I betänkandet föreslås att en bedömning om en individs vandel ska ligga till grund för att kunna vägra eller återkalla ett uppehållstillstånd samt för avvisning. Begreppet vandel ska i utlänningslagen definieras som ett krav

på att en utlänning lever på ett hederligt och skötsamt sätt. Utredningen föreslår dessutom att begreppet allmän ordning *eller* säkerhet ska ersätta begreppet allmän ordning *och* säkerhet i utlänningslagen.

Jämställdhetsutskottets yttrande
Återinförande av ett vandelskrav i utlänningslagen samt Utökade möjligheter att vägra och återkalla uppehållstillstånd på grund av bristande vandel samt Utökade möjligheter att avvisa en utlänning på grund av bristande vandel
Jämställdhetsutskottet ställer sig mycket kritiskt till utredningens förslag om att återinföra ett grundläggande krav på vandel i utlänningslagen, som möjliggör att beslut om utvisning, vägran eller återkallning av uppehållstillstånd kan göras utan att en individ har begått ett allvarligare brott eller utgör ett hot mot den allmänna ordningen och säkerheten.

Vandelsprövningen ska inkludera bristande vandel bortom brottslighet som grund för att vägra tillstånd när skälen för att godkänna ett tillstånd inte bedöms tillräckligt starka. Utredningen föreslår även att en person som kan antas komma att begå ett brott ska kunna utvisas om annan särskild omständighet föreligger, vilket innebär att ett brott inte behöver ha begåtts för att det ska stå till grund för sanktionering.

Utskottet befarar att detta riskerar att leda till beslut som grundas i subjektiva och godtyckliga bedömningar, vilket utredningen menar bör undvikas genom en konkret och tydlig formulering. Den föreslagna formuleringen i utredningen är dock inte självklar, särskilt när det gäller hur dessa försummelser ska styrkas om de inte utgör grund för en brottmålsdom.

Bristande vandel hänvisas i utredningen till som bland annat samröre med eller deltagande i kriminella nätverk eller våldsbejakande organisationer, ovilja att betala sina skulder eller att en individ inte rättar sig efter svenska lagar och därmed grundläggande svenska värderingar och handlingssätt. Utredningen öppnar för att ett särskilt störande beteende på grund av missbruk ska ligga till grund för en vandelutredning. Ett exempel på ett sådant störande beteende som lyfts är att en individ vid flera tillfällen har blivit omhändertagen enligt lagen om omhändertagande av berusade

personer (1976:511). Vidare föreslås även att utebliven effekt av tvångsvård bör kunna vägas in i ett beslut. Detta förslag riskerar att placera en dubbel börda på den enskilda individen som tvingas att hantera de egna missbruksproblemen samtidigt som en underliggande oro för att bli utvisad.

I utredningen framförs förslaget att bristande vandel bör inkludera individer som kan antas försörja sig på ett “oärligt” eller "asocialt" sätt. Utredningen hänvisar inte direkt till sådant som prostitution, vilket omnämns som bristande vandel i Tidöavtalet. Dock refererar utredningen till den upphävda lagstiftningen gällande vandel där hänvisningar till specifikt prostitution återfinns. I Sverige är det idag lagligt att sälja, men olagligt att betala för sexuella tjänster. Syftet med denna lagstiftning är att skydda personer, oftast kvinnor, som befinner sig i en redan utsatt situation. Förslaget riskerar att underminera ambitionen och intentionen i den svenska prostitutionslagstiftningen.

Ett agerande som för en svensk medborgare enbart hade blivit ifrågasatt skulle enligt utredningens förslag i vissa fall utgöra grund för utvisning, vilket inte kan likställas med de konsekvenser en svensk medborgare erfar. Detta förslag riskerar att leda till växande samhällsklyftor, marginalisering samt ett ökat utanförskap, något som kan tänkas medföra att den redan utbredda oron och otryggheten som många individer idag upplever ökar.

<u>Utökade möjligheter att vägra och återkalla uppehållstillstånd på annan grund än bristande vandel</u>
Utredningen föreslår att möjliggöra för att fler skäl kan stå till grund för att ett uppehållstillstånd ska kunna återkallas än vad som anges i nuvarande lagstiftning.

Utredningen föreslår bland annat att om oriktiga uppgifter har uppgivits bör detta leda till en prövning, även om uppgifterna inte har lämnats av individen själv. Detta innebär att misstag som kan ha begåtts utan uppsåt kan resultera i att ett uppehållstillstånd vägras eller återkallas. Tidsfrister föreslås att tas bort eller förkortas och endast sådana särskilda skäl som starkt talar mot att uppehållstillstånd ska återkallas bör kunna beaktas vid prövningen. Detta betyder att individer som befunnit sig i Sverige en längre

tid inte längre skyddas från en prövning och konsekvenserna av detta skulle kunna bli att en utvisning verkställs trots att en individ bott i Sverige under större delen av sitt liv. Jämställdhetsutskottet ser dessa konsekvenser som oproportionerligt hårda.

Utökad tillgång till aktuell och relevant information för beslut i ärenden om uppehållstillstånd och om avvisning av en utlänning
Utredningen föreslår att det ska föras in en generell uppgiftsskyldighet i utlänningslagen för vissa aktörer, däribland kommuner, i förhållande till Migrationsverket. Dessa aktörer ska på begäran av Migrationsverket lämna ut en uppgift, om den behövs för handläggning av ärenden om uppehållstillstånd eller avvisning.

Utredningen bedömer att socialnämnder redan idag är uppgiftsskyldiga i utlänningslagen angående uppgifter om personliga förhållanden, vilket inkluderar ekonomiska förhållanden, men att motsvarande skyldigheter saknas för andra kommunala nämnder. Det kan framför allt handla om uppgifter kring beslut om återkrav av ersättning, personliga förhållanden eller kontaktuppgifter.

Jämställdhetsutskottet anser att den föreslagna uppgiftsskyldigheten är oproportionerlig och kommer att leda till ökad marginalisering och utanförskap. Ekonomiska uppgifter som nämns är exempelvis obetalda avgifter för en fritidsplats, vilket innebär att ekonomisk utsatthet i sig blir en form av bristande vandel.

Dessa föreslagna bestämmelser riskerar vidare att leda till minskad tillit till kommuner och myndigheter, vilket i sin tur underminerar den sociala hållbarheten och slår, om förslaget blir verklighet, mot de mest utsatta.

Övriga synpunkter
Vidare ställer sig Jämställdhetsutskottet kritiskt till utredningens bedömning om att givna förslag kan tänkas bidra till bättre förutsättningar för att uppnå ett mer jämställt samhälle mellan kvinnor och män. Detta menar utredningen kommer att bli en konsekvens då fler män som har begått brott såsom våld i nära relation eller andra hedersrelaterade brott utvisas från Sverige. En sådan bedömning tycks utgå från att

jämställdheten hindras av vissa individers närvaro i Sverige snarare än strukturella brister i samhället.

Beslutsunderlag

Remissmissiv
SOU 2025:33

Beredningsansvariga

Annika Dalén

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Alireza Mosahafi (M) för Moderaterna – avslag på tjänsteskrivelsens yttrande och bifall till eget yttrande:

” Svensk migrationspolitik ska vara rättvis. Det innebär att det ska löna sig att göra rätt för sig och sträva efter att bli en del av det svenska samhället, men att det samtidigt måste finnas tydliga konsekvenser för individer som begår brott eller på andra sätt missbrukar systemet. Utskottet delar den grundläggande ambitionen att stärka förtroendet för det svenska migrationssystemet genom att skapa ett regelverk som bygger på både rättssäkerhet och ansvar.

Utskottet ställer sig bakom utredningens förslag om att återinföra ett grundläggande krav på vandel i utlänningslagen. Det är rimligt att den som vill få eller behålla ett uppehållstillstånd i Sverige också visar respekt för landets lagar och normer. Att kunna väga in exempelvis upprepad brottslighet, missbruk av välfärdssystem, skuldsättning eller underlåtenhet att följa myndighetsbeslut är både logiskt och nödvändigt för att skydda systemets legitimitet.

Utskottet ser också positivt på förslaget att ett uppehållstillstånd ska kunna nekas eller återkallas när yttranden utgör ett hot mot allmän ordning eller säkerhet, eller när yttrandena är straffbara. Det är även rimligt att återkallelse av uppehållstillstånd ska kunna ske även när det är någon annan, exempelvis en arbetsgivare eller anhörig, som har lämnat oriktiga uppgifter. Avskaffandet av vissa tidsgränser för återkallelse stärker även

myndigheternas möjligheter att agera mot oegentligheter, oavsett när de uppdagas.
Sammanfattningsvis anser utskottet att flera av utredningens förslag kan bidra till att förstärka rättvisa och ansvar i migrationssystemet, men att det krävs tydliga rättssäkerhetsgarantier, proportionalitetsbedömningar och klara riktlinjer för tillämpningen för att undvika godtyckliga beslut."

Linda Lotare (V) – bifall till tjänsteskrivelsens förslag

Propositionsordning som godkänns
Ordförande ställer tjänsteskrivelsens förslag mot Moderaternas ändringsförslag. Jämställdhetsutskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till
KS diarium

§ 26

Diarienr: KS-2024/00893

JUSK yttrande på motion 15/2024: Gör ett omtag i belysningsfrågan

Beslut

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige

Att avslå motionens första att-sats
Att bifalla motionens andra att-sats
Att avslå motionens tredje att-sats

Ärendebeskrivning

Centerpartiet har lämnat in en motion kopplat till beslut i tekniska nämnden om att avveckla belysningsanläggningar på landsbygder.
Motionären yrkar på:

- Att arbetet med avveckling av belysningsanläggningar som följd av tekniska nämndens beslutade kriterier pausas
- Att tekniska nämnden får i uppdrag att göra ett omtag i belysningsfrågan där kriterier som trivsel, livskvalité och attraktionskraft vägs in
- Att ett nytt förslag går ut på extern och intern remiss innan ett nytt beslut fattas

Jämställdhetsutskottets yttrande

I gator och parkers tekniska handbok går att läsa att Umeås geografiska läge innebär en lång period av mörker under vinterhalvåret. Ljus och belysning spelar därför en viktig roll för säkerhet tillgänglighet och den upplevda tryggheten.

Tekniska nämnden uppger i sitt yttrande att det inte handlar om en avveckling av belysning på landsbygd, utan att det handlar om att en betydande del av belysningen är i behov av upprustning, att resurserna är begränsade och att kriterier därför tagits fram för hur upprustningen ska

prioriteras så att Umeå kommun kan börja ”beta av” sin underhållsskuld för belysningen på landsbygden.

Vidare för TN fram i sin tjänsteskrivelse kopplad till antagandet av riktlinjerna (Dnr: TN-2023/00941) att delar av den belysning som finns på landsbygden idag inte finns på de platser som är befolkade i exempelvis en by pga att belysning sattes upp på 1960-talet och att en utbyggnad sedan kan ha skett i en annan del av samma by. De menar i yttrandet att belysning då kan tas bort utan stor påverkan på området.

Stöd i arbetet med att ta fram kriterier har varit arbete från SKR och VTI (Statens väg – och transportforskningsinstitut) och rapporten ”Belysning där det behövs, belysning längs statlig väg”. Tekniska nämnden menar i sitt yttrande att de kriterier som tagits fram och följs är en avvägning mellan flera perspektiv.

Riktlinjer för Umeå kommuns belysningspunkter på kommunala-, enskilda- och Trafikverkets vägar innebär att:

1. Inom de sträckor där kommunen är ägare av belysning på Trafikverkets och enskilda vägar kommer kommunen att fortsätta vara anläggningsägare av belysningen om VTI:s kriterier är uppfyllda, med tillägget småort (ort med 50 – 199 invånare) på genomfartsvägar.
2. Kommunen skall inte äga belysning inom fritidshusområden (enligt SCB:s definition).
3. Kommunen kommer att långsiktigt rusta upp belysningen som uppfyller kriterierna ovan på enskilda vägarna enligt Umeå Kommuns tekniska standard, ingen utbyggnad kommer att ske.
4. Kommunen kommer att rusta upp belysningen som uppfyller kriterierna ovan på Trafikverkets vägar enligt Trafikverkets standard men endast om anläggningen är i sådant dåligt skick att den inte klarar sig till 2029*, ingen utbyggnad kommer att ske.
5. De belysningspunkter som kommunen bedömer inte uppfyller dessa kriterier kommer att tas ned när den tekniska livslängden har passerat eller lämnas över till samfälligheter eller fastighetsägare om det är möjligt.
6. Kommunen ska aktivt arbeta för att överlåta kommunala belysningspunkter på statlig väg till Trafikverket.

I den rapport som Tekniska nämnden hänvisar till står tydligt skrivet att: ”Ur ett jämställdhetsperspektiv är belysningen en viktig del av trygghetskänslan. När det gäller trafiksäkerhet finns det parametrar som kan mätas och bedömas, medan det är svårt att mäta trygghet, då det delvis handlar om känslor och upplevelser. Kvinnor känner sig ofta mer otrygga än män och detta medför att de undviker att röra sig ute när det är mörkt. Har de möjlighet tar de hellre bilen för att det är mörkt på hållplatser och på vägen dit. Trygghetsfrågan är också en viktig parameter för många barn och ungdomar utanför tättbebyggt område som tar sig till och från skolan och fritidsaktiviteter med hjälp av skolskjuts eller kollektivtrafik. Det är mörkt ungefär sex månader om året när människor är på väg till eller från skola och arbete. För att då kunna minska bilåkandet måste det kännas tryggt att röra sig mellan hemmet, kollektivtrafiken och andra målpunkter”. Vidare står i rapporten att: ”Många äldre bor idag kvar i sina bostäder vilket kan medföra ökad trafik från hemtjänst och annan service. Personer med olika former av funktionsnedsättning har ett större behov av belysning för att kunna orientera sig och se hinder och annat som påverkar deras möjlighet att röra sig i samhället. Det statliga vägnätet är i allmänhet en del av transportvägen mellan bostad och arbete, skola, butik och annan service för de som bor utanför tättbebyggt område. Belysningen i anslutning till deras by, eller motsvarande, upplevs ofta som en viktig del i vardagen”

Jämställdhetsutskottet anser inte att de kriterier som tagits fram visar på en avvägning mellan olika perspektiv i tillräckligt stor utsträckning då de inte innehåller några formuleringar kring livsvillkor, trygghet eller trivsel. Belysning görs till enbart en teknisk fråga, då det också, som den rapport som det hänvisas till, handlar om mycket mer. Jämställdhetsutskottet anser att dessa kriterier behöver finnas med i högre utsträckning i diskussion om belysning. Här kan tekniska nämnden med fördel ta stöd av jämställdhetsutskottet i arbetet.

Beslutsunderlag

Motion 15/2024
Tekniska nämndens yttrande på motion 15/2024
Tekniska nämndens protokollsutdrag 2024-01-25, ärende TN-2023/00941

Beredningsansvariga

Linda Gustafsson
Annika Dalén

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Solveig Granberg (C)– bifall till motionen i sin helhet
Alireza Mosahafi (M) för Moderaterna – bifall till motionen i sin helhet

Propositionsordning som godkänns

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att utskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag. Votering begärs.

Omröstningsresultat

Ledamot/tj. ersättare	***Ja***	***Nej***	***Avstår***
Charlotta Westerlund (S)	X		
Solveig Granberg (C)		X	
Ari Leinonen (S)	X		
Mehrana Bassami (S)	X		
Alireza Mosahafi (M)		X	
Linda Lotare (V)	X		
Josefin Gustafsson (M)		X	
Summa	***4***	***3***	***0***

Med 4 ja-röster mot 3-nej röster beslutar jämställdhetsutskottet enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

KS diarium

§ 27

Diarienr: KS-2024/00931

JUSK yttrande på motion 17/2024: Staket vid kommunala lekplatser

Beslut

Jämställdhetsutskottet föreslår kommunfullmäktige
att avslå motionen

Ärendebeskrivning

Centerpartiet yrkar i motion 17/2024 att tekniska nämnden ser över möjligheten att sätta upp staket runt kommunala lekplatser som inte är förskolor, med syfte att öka säkerheten och underlätta för föräldrar och andra vuxna som ansvarar för barn.

Tekniska nämnden har yttrat sig på motionen och föreslår kommunfullmäktige att avslå motionen.

Motionären menar att staket runt de kommunala lekplatser som inte redan är inhägnade skulle underlätta för föräldrar med ansvar för flera barn eller med begränsad rörlighet att hålla koll på barnen på lekplatser, i synnerhet när dessa ligger nära trafikerade områden eller vattendrag. Tekniska nämnden hänvisar i sitt yttrande till Umeå kommuns *Riktlinjer för lekplatser och lekmiljöer* som betonar vikten av att lekplatser ska utformas som attraktiva mötesplatser för både barn och vuxna, och att de ska upplevas som offentliga och tillgängliga oavsett ålder, kön eller funktionsförmåga. Lekmiljöer definieras som alla platser för barns lek och behöver inte vara iordningställda eller gestaltade och lek ska inte begränsas till en avgränsad yta utan uppmuntras att fortsätta ut i närliggande park- och naturområden.

Jämställdhetsutskottets yttrande

Jämställdhetsutskottet ställer sig bakom tekniska nämndens yttrande i sin helhet.

Jämställdhetsutskottet vill understryka det tekniska nämnden lyfter kring att sätta upp staket runt lekplatser motverkar den öppenhet som eftersträvas där lekplatser ska fungera som hållpunkter längs gröna promenadstråk där människor rör sig och ska planeras som helhetsmiljöer. Vidare vill utskottet lyfta att staket skapar barriärer och bryter flöden i offentligt rum och riskerar även att skapa en osäkerhet kring vilka platser som är tillåtna att vistas på och för vem. Staket som håller inne stänger också ute.

Beslutsunderlag

Motion 17/2024
Tekniska nämndens yttrande

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet
Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

Jämställdhetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Solveig Granberg (C) – bifall till motionen.

Propositionsordning som godkänns

Ordförande ställer förslagen mot varandra och finner att utskottet beslutar enligt tjänsteskrivelsens förslag.

Beslutet ska skickas till

Tekniska nämnden
Motionären

§ 28

Diarienr: KS-2025/00439

Ärenden i kommunfullmäktige med jämställdhetsperspektiv T1 - 2025

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Genomgång av övergripande beslutsärenden i kommunfullmäktige (motioner, policys, program, etc.) med fokus på förekomst av jämställdhetsperspektiv.

Beslutsunderlag

JUSK uppföljning KF 2025

Beredningsansvariga

Annika Dalén

§ 29

Diarienr: KS-2025/00045

JUSK - återrapportering aktivitetsplan och budget T1 2025

Beslut

Jämställdhetsutskottet har tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Uppföljning av jämställdhetsutskottets aktivitetsplan och budget för T1-2025.

Under perioden januari – april 2025 redovisar utskottet ett utfall på 35 299 kronor (budget helår 850 000 kr), viss eftersläpning av fakturering kan påverka utfallet ytterligare.

Utskottet har under perioden haft tre sammanträden och bland annat yttrat sig över planeringsförutsättningarna 2026, gjort en genomgång av nämndernas verksamhetsplaner ur ett jämställdhetsperspektiv samt utarbetat remissversion av policy för jämställdhetsarbete till nämnder och bolag.

Beslutsunderlag

Aktivitetsplan återrapportering T1-2025
2025 Budget JUSK

Beredningsansvariga

Annika Dalén, utvecklingsstrateg jämställdhet
Linda Gustafsson, jämställdhetsstrateg

§ 30

Diarienr: KS-2025/00469

JUSK Information om resultatet av UNGA-enkäten

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet informerar Seth Åberg om resultatet av enkäten UNGA-24, med fokus på jämställdhetsperspektivet.

Enkäten är en folkhälsoundersökning som riktar sig till barn- och unga i åldern 13-18 år, ca 75 procents svarsdeltagande (6787 ungdomar)

Enkäten är uppdelad i följande områden:

- Delaktighet och inflytande
- Ekonomiska och sociala förutsättningar
- Trygghet och förtroende
- I skolan
- Fysisk och psykisk hälsa
- Matvanor
- Sexualitet, samtycke och relationer
- Tobak, alkohol, narkotika, doping och spel

§ 31

Diarienr: KS-2025/00245

Informationer 2025-05-15

Beslut

Jämställdhetsutskottet beslutar

att till protokollet notera att utskottet tagit del av informationen

Ärendebeskrivning

Vid sammanträdet 2025-05-15 informerar Annika Dalén om;

- Kalendarium för våren och hösten:

  - 12-25 maj: Våld i ungas relationer – vad kan jag som förälder göra?
  - 26 maj: Vad vet vi om tjejer i kriminella gäng?
  - 27 maj: Försvarspolitikens koppling till jämställdhet?
  - 3-5 juni: Delegation från Bogotá på partnerbesök i Umeå
  - 10 september: Tillsammans för jämställd hälsa
  - 25 november: Slutkonferens Kvinnojourens projekt

- Umeå kommuns jämställdhetsarbete har uppmärksammats i internationella medier (Schweiz nyhetsmedia samt Ungerska Elle)

Elektroniska underskrifter

Det här dokumentet har skrivits under elektroniskt av de personer som listas i signaturpanelen.

Underskrifterna uppfyller kraven för avancerad elektronisk underskrift enligt definitionen i eIDAS (EU:s förordning 910/2014).

Äktheten kan valideras enligt internationella standarder i en valideringstjänst som uppfyller förordningen. Validering kan exempelvis göras här: https://validate.signport.se/

Där finns även information om hur validering kan göras i Adobe Acrobat Reader.

Notera, om dokumentet skrivs ut på papper, eller 'skrivs ut' till ett nytt PDF-dokument, följer de elektroniska underskrifterna inte med. Endast det elektroniskt underskrivna originaldokumentet kan valideras.

Underskrift 1

Namn: Sofia Gustafsson
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Befattning: sekreterare
Datum och tid: 2025-05-19 10:25:13 GMT+02:00
Transaktions-ID: 1281d314cfc84fe3b5529ad81d002df0

Underskrift 2

Namn: SOLVEIG GRANBERG
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Organisation: Fritidsnämnden
Befattning: Ledamot
Datum och tid: 2025-05-19 12:44:19 GMT+02:00
Transaktions-ID: ee1bed6e5e27461e88ebb9442a0499e8

Underskrift 3

Namn: Barbro Charlotta Vesterlund
Identifieringsmetod: Mobilt BankID
Datum och tid: 2025-05-19 15:47:19 GMT+02:00
Transaktions-ID: 53cf5cb457d54f61b9058906f4ec419d